

Styrets stemme

Kvalitet i konsekvensutredninger

I den senere tid har det vært et fokus i media på kvaliteten i konsekvensutredninger utarbeidet av private konsulentfirmaer. Utredninger skal være uavhengige, pålitelige og nøytrale. Det viser seg imidlertid at utredninger kan vinkles til fordel for utbygger, uten at myndighetene klarer å avdekke dette. Noen utredere kan bli påvirket av ønsket om nye oppdrag, bevisst eller ubevisst, for utbygger og således kan utredningen vinkles til å bli positive for det aktuelle planområdet.

På vegne av Klima og miljøverndepartementet har Multiconsult utarbeidet en rapport som har undersøkt kvaliteten i 35 konsekvensutredninger etter kapittel 5 i forskrift om konsekvensutredninger. Multiconsult har i utarbeidelsen av rapporten også funnet eksempler på at negative følger for naturen er utelatt eller tonet ned. I tillegg har de også sett et par eksempler på at negative følger er overdrevet.

Jeg har for flere år siden opplevd en kommunal saksbehandler som mente at det var godt nok å utarbeide en forenklet konsekvensutredning, hva nå enn det er. Dette vil utvilsomt være bra for oppdragsgiver som således får en særdeles prisgunstig konsekvensutredning. Men det gir selvsagt ikke en akseptabel kvalitet, det er umulig. Det er med andre ord ikke alltid like enkelt å være utredere som skal forklare en oppdragsgiver hva en fullgod konsekvensutredning er og dermed hva dette innebærer av kostnad. Heldigvis er slike tilfeller unntaket fra regelen.

Det er mange faktorer som til sammen kan forbedres for å få tilfredsstillende konsekvensutredninger. Kommunene og andre myndigheter bør kreve og følge opp at kvaliteten i konsekvensutredningene er god, og de bør være kritiske til utarbeidelsen av utredningene. Men det kan være utfordrende for saksbehandlere i enkelte små kommuner å opparbeide seg nok erfaring når det gjelder ulike krav som skal stilles til utarbeidelse av konsekvensutredninger. Her kan veiledere være til hjelp, men disse er ikke alltid spesifikke nok og viser heller ikke til gode eksempler på utførte konsekvensutredninger. Det kan derfor med fordel utarbeides veiledere med mer spesifikke minimumskrav for hvert enkelt tema, samt med gode eksempler på konsekvensutredninger fra hele landet, slik at både utredere og kommunale saksbehandlere får et bedre arbeidsgrunnlag.

Åsfrid Fagervik
Styremedlem i NLA

Runde år i mai

4. mai	Svein Ole Breland	75 år
8. mai	Tor-Anders Olsen	70 år
13. mai	Torgeir Sørensen	70 år
18. mai	Hilde Bendz	70 år
29. mai	Frode Degvold	50 år

Norske landskapsarkitekters forening er en fagideell medlemsorganisasjon for landskapsarkitekter i Norge.

Adresse Josefines gate 32, 0351 Oslo
Telefon 23 33 24 60 / 91 85 31 06

Epost post@landskapsarkitektur.no
Nett www.landskapsarkitektur.no

Årets DOGA-merker

Bekkelagsbadet ved Bar bakke landskapsarkitekter as, Bjørnstjerne Bjørnsons gate ved Norconsult og Statens vegvesen, Kristian Augusts gate 13 og Nygaardsplassen var blant prosjektene som fikk DOGA-merket for design og arkitektur.

Bjørnstjerne Bjørnsons gate – Statens vegvesen og Norconsult

Det første veganlegget i Norge der det benyttes lokal overvannshåndtering som eneste system for å håndtere overvann. «Bjørnstjerne Bjørnsons gate i Drammen tildeles DOGA-merket for design og arkitektur fordi det er et prosjekt som gjør alle til vinnere. Den tidligere grå gaten er transformert. Man har fått på plass en robust og bærekraftig løsning for overvannshåndtering, og Drammen har fått et attraktivt og vakkert byrom hvor gående og sykklende trives», står det i juryens begrunnelse.

Bekkelagsbadet – Bar bakke landskapsarkitekter

Juryen fremhever den tverrfaglige og medvirkende designprosessen som ligger bak Bekkelagsbadet. Parken sees som et vellykket eksempel på hvordan Oslos strandsone åpnes for byens befolkning.

– De har tatt klare bærekraftige grep både med tanke på å ivareta biologisk mangfold og ved å gjenbruke materialer fra lokal industri. Vi vil også berømme den sosiale dimensjonen og hvordan anlegget er tilrettelagt for variert aktivitet og gode sosiale møter. Bekkelagsbadet har fått en distinkt identitet, med et vennlig nikk til Oslo havn og byens havnepromenade, skriver juryen.

Nygaardsplassen – Cowi AS

Fra juryens uttalelse: «Nygaardsplassen i Fredrikstad tildeles DOGA-merket for design og arkitektur fordi det er et modig prosjekt som utfordrer det rådende paradigmet innenfor arkitektur og byfornyelse. De omfavner tradisjonell arkitektur som en verdi i seg selv og skaper med dette et sted folk gjenkjenner og har lyst til å være.»

Arkitekt: Mad arkitekter. Landskapsarkitekt i prosjektet er Cowi AS, Fredrikstad, med ansvarlig landskapsarkitekt MNLA Elisabeth Helland.

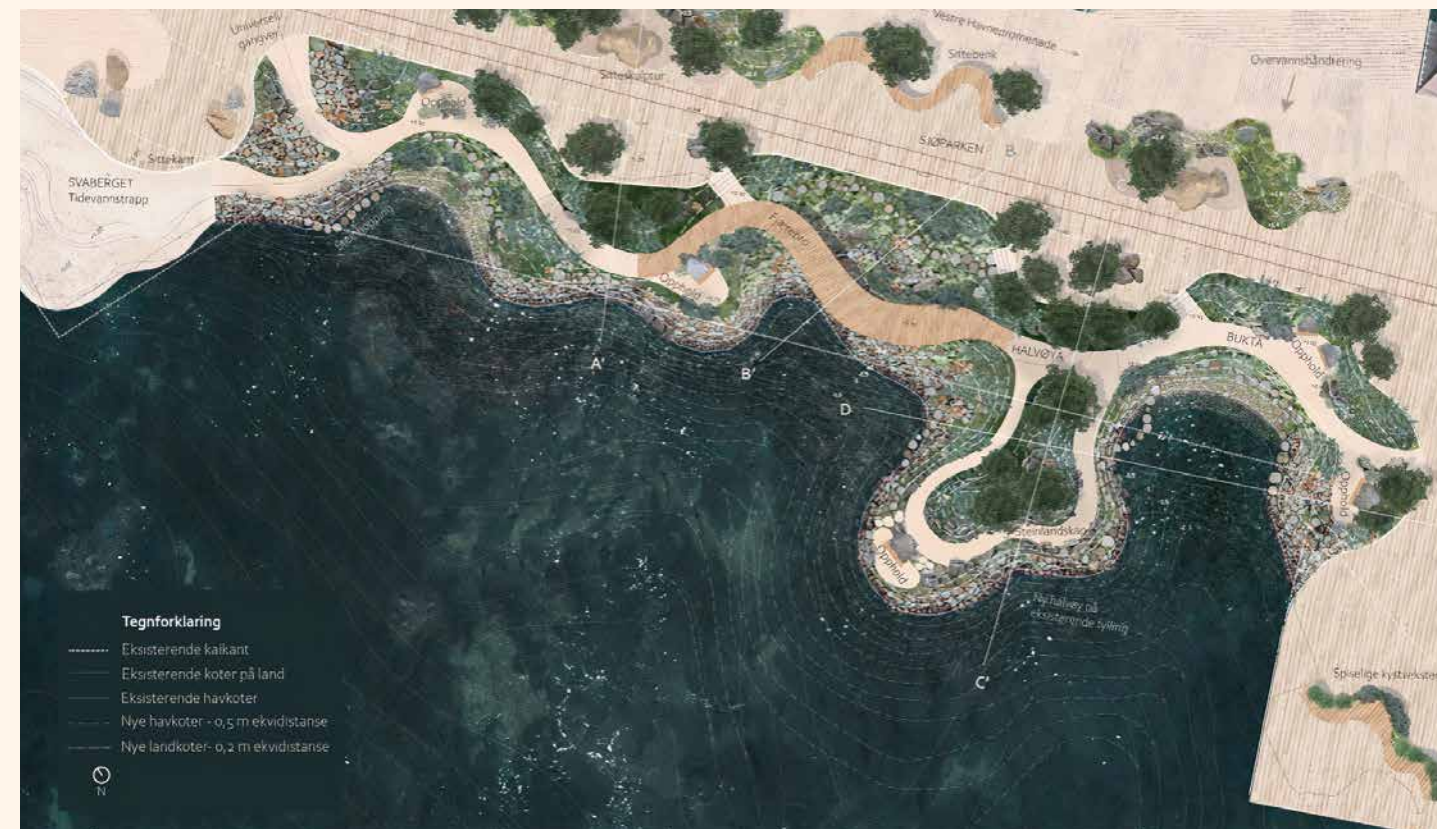
Dogas hedersmerke til Kristian Augusts gate 13 – Asplan Viak AS

Kristian Augusts gate 13 er en av tre kandidater som i år fikk DOGAs hedersmerke. Kontorbygget er bevart og satt i stand utelukkende med gjennbrukte materialer: Betongdekker fra regjeringsbygget R4, gitterplater fra Tøyenbadet og fasadeplater fra et renoveringsprosjekt i Trondheim.

Byggherre: Entra og Spaces (leietaker). Arkitekt: Mad arkitekter. Landskapsarkitekter: Asplan Viak AS. Asplan Viak har levert detalj- og arbeidetegninger på flerfunksjonelle takhager. Asplan Viak har dessuten levert dagslys-, energi- og klimagass-beregninger og rådgiving innen ombruk.

Juryen for DOGA-merket for design og arkitektur uttaler at prosjektet viser hva som er mulig å få til, bare man setter seg ambisiøse og vanskelige mål. «...vi trenger slike banebrytende prosjekter. Vi er ikke i tvil om at dette prosjektet har potensial til å endre bransjen. Byggherre, arkitekter og rådgivere skal ha mye skryt for arbeidet som er lagt ned gjennom hele prosjektet. De har valgt største motstands vei og jobbet beinhardt for å få dette viktige pionerprosjektet opp og stå», skriver juryen i sin begrunnelse.

Mona Vestli
NLA

Prosjektplan over Sjøparken. Illustrasjon Ertzeid og Wivestad

Statsbyggs studentpris for landskapsarkitektur 2020

Ellen Husaas ved NMBU ønsket velkommen til IMPULS-forelesning i mars med utdeling av Statsbyggs pris for beste masteroppgave i landskapsarkitektur for 2020.

DE TRE NOMINERTE

1. Kaja T. Wivestad og Reidun H. Ertzeid: *Smiths kai – urban sjøpark i Kristiansand, en dynamisk kystfront med opplevelseskvaliteter og økt biologisk mangfold.*

2. Oda Halseth: *Urban naturmangfold i offentlig forvaltning. Et eksempel fra Kristiansand kommune.*

3. Ellen Reitan: *Byens gulv. Utforming og persepsjon av belegningsmønstre.*

Juryen har bestått av Mari Magnus, Else Bingen Sande og Hege Gultvedt.

Hege Gultvedt presenterte juryens evaluering av de tre finalistene – og fortalte om et imponerende nivå med sterke oppgaver, alle svært relevante for faget og for Statsbygg: «Med prisen ønsker vi å vise at Statsbygg verdsetter kjerneverdiene i landskapsarkitekturfaget. Det er målsettinger vi som fagpersoner i Statsbygg står overfor i alle våre oppgaver og prosjekter, der vårt arbeidsfelt spenner fra tidlig planlegging via prosjektering og bygging til grøntanleggsforvaltning.»

VINNER: SMITHS KAI

I oppgaven foreslås en alternativ utforming av et kystnært byrom i Kristiansand sentrum der det i dag planlegges for en tofeltsvei langs havna. I masteroppgaven foreslår Wivestad og Ertzeid en «dynamisk og naturlig utforming av

kystsonen med fokus på vekstforhold for organismer over og under havoverflaten. Ved å trekke havet og fjæresonen inn i byrommet inviteres det samtidig til lek, oppdagelse og aktivitet i fjæra. Det skapes med det et kortreist fristed for mennesket og naturen i byen.»

FRA JURYENS BEGRUNNELSE

«Kandidatene har levert en svært helstøpt og imponerende prosjekteringsoppgave - der de har tatt hele verktøykassa til landskapsarkitekten i bruk. Oppgaven går ut på å undersøke hvordan Smiths kai kan bli et allment byrom med opplevelseskvaliteter, der biologisk mangfold over og under vann styrkes. (...)

Prosjekteringsoppgaven er et imponerende svar på de høye ambisjonene og de mange ulike hensynene oppgaven tar mål av seg å ivareta. Helhetlig grep som del av en bærekraftig byut-

vikling, overbevisende terrengbehandling og mangedobling av kystlinje, økologisk begrunnet planteplan og variert og veloverveid materialbruk gjør at Smiths kai tilfører Kristiansand noe byen i dag ikke har. Oppgaven gir svar på hvordan det kan skapes gode, bærekraftige og opplevelsesrike steder for folk samtidig som økologiske hensyn ivaretas både over og under vann. Svaret er tverrfaglig og helhetlig, og svaret er estetisk og viser også kandidatens evne som formgivere. Smiths kai er ikke et ståkete eller spektakulært sted: Vegetasjonsbelter av kystvekster, tang og tare er naturlig, varig og nødvendig.»

Gratulerer så mye til vinnerne og de andre nominerte!

Mona Vestli
NLA

Reidun Ertzeid (t.v.) og Kaja T. Wivestad. Foto privat